

ההפגנה הניבה מכתב יצירתי

השובנים לה"מ ועוד שורה של ביטויים נוספים, שהעדין שבהם הוא "פרס רה"מ ירד אל מתחת לחגורה".

המשוכרת החימית דליה גל הכריזה מלד מת חורמה על פרס היצירה ע"ש לוי אשכול, המוענק ע"י ראש הממשלה לעשרה יוצרים ישראליים, והסיבה: העדר נשים מרשימת הזוכים ומחבר השומטים.

מה בין פרס ראש הממשלה לקרן ת"א לספרות?

עם זאת, זוהי האפשרות היחידה של הסופר העברי לד כות פעם או פעמיים בחייו כשנת שבתון - (אפשר להגיש מועמדות פעם נוספת רק 12 שנה לאחר קבלת הפרס), וזה לא רע בהשוואה לשנות השבתון הרבות שמקבלים אלה שמלמדים את ספריו באוניברסיטאות ומתפרנסים על הוראת הספרות.

פנו למשך שנה מעבודתם הקבועה, אחרת לא יוכלו את הפרס (חנך ברמוב ויתר כשעי תו על מחצית הפרס וחזר לעבודתו כעיתונאי כ"מע ריב"י). סופרים שכירים שאי תרע מולם ומשוכרתם נכוחה יותר משל מורה מ"א בשיא הוותק (ובדרך-כלל מורה כזה עובד במישרה חצי ונותן שיעורים פרטיים) - מהסמים להגיש מועמדותם לפרס, מה עוד שהפרס אינו מבטיח את זכויותיו הסוציאליות של הסופר-השכיר בשנת התמי מנות.

קרן תל-אביב לספרות ולא מנות הקציה השנה, כמנהגה, שני סוגי מענקים לסופרים. האחד - לשם הוצאת הספר לאור, השני - התפנות ליצירה, מענק התפנות הוא חד-פעמי ושיעורו 5,000 ש"ח לסופר, פחות משליש שיעורו של פרס ראש-הממשלה אך כאלה הן הסופר אינו נדרש לפרוש מעבודתו הקבועה. הוא רשאי אך לא חייב, להתפנות לכתיבה בלבד. מיגבלה יחידה: סופר שזכה השנה לא רק במענק אלא גם בפרס ספרותי אחר ששיעורו מעל 5,000 ש"ח - יקבל את סכום המענק מהקרן רק בשנה הבאה.

סיפורי בראשית / דב גנחובסקי

פה יקום נמל גדול

1960 מיליון בסכום 27.5 מיליון דולר, שהות" נה בהקמת "רשות הנמלים", שמהכנסותיה הוא ישרע.

ההכרה בצורך בהקמת נמל מים עמוקים נוסף לחיפה היתה קיימת כבר בימייה הראשון נים של המדינה. ההחלטה להקים את הנמל החדש באשדוד, במקום, למשל, בתל-אביב ובמקומות אחרים במרכז הארץ שהתחרו עליו, נפלה לא כמעט בהשפעת דוד כדגוריון, שר- אה בגמל החרש מנוף נוסף לפיזור האוכלוסיה ולפיתוח הדרום.

נמל אשדוד בבנייתו. ב.ג. הצביע על המוקם

התשלום האחרון על חשבון מילווה זה סר לק ב-1985. אכן הפינה לנמל אשדוד הונחה ב-31 ביולי 1961, וכי 21 בנובמבר 1965 הופ" על הנמל לראשונה מטען יבוא נפרק מהאניה השבויית "וינג'ט" ומטען יצוא נטען עליה.

השיקול הכלכלי העיקרי למיקום הנמל החרש היה בקיצור קווי התובלה היבשתית ממרכז הארץ ודרומה לנמל היצוא והיבוא. הדברים בלש במויחד לגבי יצוא החרים (קיצור של כ"מ 100 ק"מ לגבי ריכוזי הפרסנות הגדולים) ויצוא האשלג (קיצור של 120 ק"מ). הבועה הסכנת העיקרית שעליה היה צורך להתגבר היתה בכך שנמל אשדוד נבנה בים פתוח, תופעה נדירה למדי עבור נמל עמוק. התגבר עליה בעיקר על ידי בניית שוברי הגי לים והרציפים מגושי סלע ענקיים שנחצבו בבנימינה ובטירה, והגנתם נגד גלי הים באמצע עות. סרפורים" יצוקים מבטון משורייז.

בצעד חריג ביותר, נתבעו יהושע פרץ ר 13 מחבריו למשפט חברים בהסתדרות, ונדר שה בו הוצאתם ממנה. לבסוף, סוכם על פשרה. לסקוב שלא היה מוכן לקבלה התפטר מר שות הנמלים. היתה זו לבסוף המציאות הכלכי לית שדחקה מנוף הנמל את המורדנים כפרץ וחבריו, שיכלו לספק הרבה סיסמאות ריקות מתוכן, אולם לא יכלו לספק עבודה והכנסות.

המלחמה ב"מאה שערים"

מת החיים ולהביא לשינוי מבני במשק. הוויכוח, שנמרכו היו הורוביץ ואשכול נגד ספיר, נמשך זמן רב. לבסוף, בעזרתו הפושרת אך המכריעה של ראש הממשלה, דוד כדגוריון, הוחלט על הפיחות. בינואר 1962 עוד אמר אשכול בגמל התעופה לוד, בצאתו לארצות הברית: "אין פיחות ולא יהיה פיחות. מרוע אינכם מבינים שנמאס לי להכחיש זאת...". לא חלפו ימים רבים, וביום שישי, 9 בפברואר פותחה הלירה הישראלית, 1.80 לירות הודלר ל-3.00 לירות הודלר. אשכול

מערכת ריבוי שערי החליפין, "מאה שע" רים" קראו לה, שהלכו והתרבו בהתמדה במשק הישראלי מ-1952 ואילך, הגיעה כבר ב-1959 למימדים בלתי אפשריים. היא נוהלה ע"י פקר רי ממשלה שלא יכלו להתמודד עם השיטה ועם הנתנים ממנה. היצואנים ניסו להשיג שער חליפין גבוה ככל האפשר, היבואנים - נמוך ככל האפשר, ובשוליים שרצו אלה שייצאו סחורות של מה בכך, ואף אנבים, שהוצגו בניידת כסחורות כע לות ערך מוסף גבוה הזכאיות לשער חליפין

הודיע על כך לפני כניסת השכת בנאום לעם ברדיו. אבל תוך קצת יותר מיממה, הפך הפיחות הגדול ל"פיחות רה לוקס". אירוני הוא כי ספיר, שנפגע גם אישית מהסכנות בדבר "תרומת" המפעלים הכושלים" שקמו ביוזמתו לגרעון במאון התשלומים, ביצע את הפיחות והמדיניות החדשה בנאמנות, ואילו האוצר החל נסוג ממנה במהירות, עד כדי הפיכתו לפיחות "רה לוקס", דהיינו פיחות שאינו פוגע באיש.

גבוה. השוק השוער פרה, שכן היה כדאי לר- כוש בו מ"ח ולמכור אותו לאוצר כתמורת יצוא, כביכול. ב-1959 נכנסה לתמונה קרן המטבע הכר גלאומית. דוד הורוביץ, נגיד בנק ישראל, שהיה מוראג ומוטרד בשל הידלדלות יתרות מטבע החוץ נוכח המשך מגמות מאון התשלר מים, פנה לקרן לברר אפשרות קבלת סיוע ממנה כדי להקטין את הגרעון במאון התשלר מים.

מימין לשמאל: לוי אשכול, מנחם ספיר, דוד הורוביץ. אשכול הכחיש את הרעג האחרון

הנסוגה החלה כבר במוצאי שבת, כאשר הממשלה ויתרה על הפעלת הפיחות במלואו לגבי בעלי המשכנתאות הצמודות. בהמשך נר תן "פיצוי" עבור הפיחות לעוד קבוצות רבות ושונות במשק, והפיחות הגדול "כורסם בה" תמרה והפך ל"פיחות רה לוקס". בתחילה עוד ניתן היה להעמיד פנים. פר חות 1962 הביא להגברת זרם ההשקעות הפר טיות ולהעברת פרוצויים אישיים לישראל. אולם לא לאורך ימים. אם ב-1962 גדל הגרעון במאון התשלומים השוטף ב-4 אחוזים בלבד, לעומת גידול של 20 אחוזים בשנת 1961, וכי 1963 הצטמצם הגרעון בכיז אחוזים - ב-1964 כבר זינק הגרעון מחודש כלפי מע' לה, והגיע לשיא חדש: 572 מיליון דולר.

הקרן, ששיטת "מאה שערים" היתה מכבר לצנינים בעיניה, התנתה את סיועה בחיסול השיטה והנהגת שער חליפין אחיד - אגב כדי צוע פיחות גדול בלירה, שיגדיל את כדאיות היצוא ויצמצם את כדאיות היבוא. הורוביץ שוכנע, ושכנע את שר האוצר לוי אשכול. לפיחות התנגד גמרצות שר המסחר והתעשייה, מנחם ספיר, שחשש ל"רעידת אר" מהי במשק. התוצאה היתה מאבק פנימי ארוך וקשה בממשלה. ספיר לעג למסתמכים על "חוקי הכלכלה", וסבר כי יוכל להגיע למערכת הסכמים במשק שיביאו לקביעת המחירים בענפים השונים לפי העלויות פלוס "רווח כביר". נגרו טען הורוביץ שהוא מתעלם מחוקי הביקוש וההיצע, וכי יש לרסן את העלייה בר-